

بورس‌های جهانی

وضعیت قرمز بورس‌های جهان

نوسان‌های عموماً منفی نفت، دست از سر بازارهای جهانی برنمی‌دارد، زیرا روز گذشته نیز بورس‌های جهانی افت سنگینی را از آسیا تا آمریکا از سر گذراندند، این در حالی است که به نظر می‌رسد بسته‌های محرک اقتصادی نتوانسته اقتصاد جهانی را از چنگ ویروس کرونا رهایی بخشد و رکود اقتصادی ناشی از عالمگیر شدن این ویروس همچنان در جهان قدرت‌نمایی می‌کند. بر اساس گزارش رویترز، هر سه شاخص اصلی وال‌استریت ریزش داشتند. شاخص صنعتی «داو جونز» ۲۶۷/۱۶ درصد، شاخص «اس اند پی ۵۰۰» ۲۷۰/۰۷ درصد و شاخص «دک کامپوزیت» ۲۴۸/۴۸ درصد فرورویختند.

در اروپا نیز اوضاع از همین قرار بود. شاخص «فوتسی ۱۰۰» بورس لندن با ۲۹۶/۲ درصد کاهش نسبت به روز قبل در سطح ۵۷۸۶۹۶ واحد بسته شد.

شاخص «دکس ۳۰» بورس فرانکفورت در آلمان نزدیک به ۴ درصد ریزش داشت. شاخص «کک ۴۰» بورس پاریس نیز ۳۷۷/۳ درصد از ارزش خود را از دست داد. همچنین شاخص «ایبکس ۳۵» نیز ۲۸۸/۸ درصد فرورویخت. بورس‌های آسیایی نیز افت جدی داشتند؛ شاخص «تیکی» در ژاپن ۱۶ درصد و شاخص «کاسپی» در کره جنوبی ۰۶ درصد فرورویختند.

شاخص هنگ‌سنگ در هنگ‌کنگ نیز ۱۱/۱ درصد و شاخص «کامپوزیت» در شانگهای چین ۰۳/۳ درصد از ارزش خود را از دست دادند.

خبر

روحانی:

خبرهای خوبی در راه بورس است

رئیس‌جمهور برای سوسومین بار طی روزهای اخیر باز هم از بورس و بازار سرمایه حمایت کرد تا در بین رؤسای جمهوری ایران، بدعت‌گذار و رکوردشکن شود. حسن روحانی در جلسه هیئت دولت گفت: در زمینه واگذاری‌ها در بورس قدم‌های خوبی برداشته شده و در روزهای آینده شاهد فروش ETFها از سوی وزارت اقتصاد خواهیم بود. هر فردی می‌تواند ۲ میلیون تومان سهام خریداری کند. روحانی وعده داد: باز هم خبرهای خوبی در بورس برای مردم داریم. این یکی از راه‌های حرکت اقتصادی و یکی از راه‌ها بانک‌ها و بازار سرمایه است.

شستاد در بورس

گفتنی است در فروردین ماه ۱۰ درصد از سهام شستتا به بهای ۷ هزار میلیارد تومان سه بیش از ۲ میلیون نفر در بازار سرمایه عرضه اولیه شد.

برنامه دولت برای خصوصی سازی

اگر چه طبق گزارش دیوان محاسبات، خصوصی‌سازی‌های دولت طی سال‌های اخیر با مفاسد و حواشی تأسف بر انگیزی همراه بود اما به نظر می‌رسد در قفته‌های پیش رو، بازار سرمایه شاهد عرضه سهام شرکت‌های بزرگ دولتی باشد که اگر این واگذاری‌ها به شکل صحیحی در بازار سرمایه انجام گیرد می‌تواند به متعال شدن و عمیق‌تر شدن بازار سرمایه بینجامد.

نکته

تقویت سهم بورس در تأمین مالی

برخی از کارشناسان اقتصادی معتقدند تولید نقدینگی بدون پشتوانه و هدایت آن به بازار سرمایه شاید امر مناسبی باشد اما نقدینگی در بازار سرمایه نیز باید مدیریت شود، زیرا امکان دارد زیر عنوان ورود نقدینگی به بازار سرمایه سفته‌بازی در سهام شرکت‌ها و گاهی دستکاری قیمت سهام و پول‌شویی مخفی شود و در واقع نقدینگی صرفاً به رشد قیمت سهام منتج شود و رشد، توسعه، ایجاد ارزش افزوده از محل عملیات توسعه‌ای و ایجاد اشتغال و پرداخت بدهی بیشتر به دولت و حق بیمه به بیمه‌ها در شرکت‌ها رخ ندهد.

به هر روی با توجه به اینکه اقتصاد نفتی و دولتی ایران در شرایط تحریم و جنگ اقتصادی قرار دارد و اقتصاد

جهانی نیز به دلیل شیوع کرونا با رکود جدی روبرو شده‌است، به نظر می‌رسد مراکز پژوهشی باید روی تقویت نقش بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد کار جدی کنند، زیرا همانطور که می‌دانیم بخش پولی و بانکی در اقتصاد ایران با چالش‌های جدی روبرو است که تنها گوشه‌ای از این چالش‌های مربوط به عدم کفایت سرمایه، دارایی‌های سمی، بدهی‌های معوق و کاهش قدرت تسهیلات دهی، نرخ بهره و هزینه‌های جاری بسیار بالا می‌باشد.

از این رو برای اینکه بازار سرمایه بتواند نقش مناسبی در تأمین مالی بازی کند و سهم آن از تأمین مالی اقتصاد از ۱۰ الی ۱۵ درصد کنونی به محدوده ۵۰ درصد برسد و این تأمین مالی نیز تأمین مالی صحیحی در جهت توسعه واقعی بنگاه‌ها از محل تجمع، تجهیز و تزریق نقدینگی به بنگاه‌ها باشد باید تحقیق و پژوهش در رابطه با سیاست‌گذاری و راهبری صحیح بازار سرمایه انجام گیرد تا این بازار در خدمت تأمین مالی تولید در سال جهش تولید باشد.

هادی غلامحسینی

برخی معتقدند بورس تهران و فرابورس دچار حباب قیمتی شده است. قیمت‌ها صعود تندی را تجربه کرده و محکوم به افت هستند. به این اشخاص در اصطلاح بورسی، معتقدان به «دیدگاه خرسی» می‌گویند. از دیگر سو، عده‌ای معتقدند حباب قیمت نیز ارزش ذاتی است و با استنباط معرفی کردن نسبت‌های سنتی و تأکید بر افزایش ضریب نفوذ بورس می‌بایست عموم جامعه، انتظار صعودهای قدرتمندتری را برای سهام می‌کشند، این افراد در اصطلاح بازار سرمایه، معتقدان به «دیدگاه گاوی» خوانده می‌شوند. در این میان عده‌ای معتقدند افزایش حجم نقدینگی ورودی به بازار و رکود بازار مسکن و کنترل بازارهای ارز و طلا و سکه زمینه‌ساز رشد بازار سرمایه شده‌است و با پذیرش ریسک، هر سرمایه‌گذاری می‌تواند شانس خود را برای سودآوری از این بازار بیازماید. بسیاری از افرادی که نیمه دوم سال ۹۸ در انتظار توقف رشد بورس یا سقوط بازار بودند، وضعیت

غلبه دیدگاه گاوی به خرسی در بورس ایران

بورس اوراق بهادار ۷۰۰ هزار میلیارد تومانی سال ۹۷ روز گذشته به محدوده ۲۷۰۰ هزار میلیارد تومان رسید

بورس‌های جهان سقوط کردند

کوتنی بازار سرمایه را به هیچ عنوان بساور ندارند، اما چه بخواهیم و چه نخواهیم، چه حباب باشد و چه نباشد هم اکنون شاخص کل بازار بورس تهران در محدوده ۷۰۰ هزار واحد و ارزش بازار نیز در محدوده ۲۷۰۰ هزار میلیارد تومان قرار دارد. در این میان اگر چه در حدود ۱۳ میلیون که بورسی در بازار وجود دارد، اما معامله‌گران واقعی در حدود ۳ الی ۴ میلیون نفر هستند که از ذی‌نفع بازار سرمایه به شمار می‌روند و از آنجایی که می‌دانند جریان نقدینگی روند رو به رشد بازار را امتداد می‌بخشند، در رابطه با این بازار در فضای حقیقی و مجازی تبلیغات می‌کنند؛ چرا که تعداد شرکت‌ها و میزان سهام محدود است و بازار سرمایه ایران عمق زیادی ندارد بدین ترتیب ورود نقدینگی به افزایش قیمت سهام شرکت‌ها و ثروتمندتر شدن سهامداران می‌انجامد.

در شرایطی که اقتصاد دنیا و همچنین اقتصاد ایران در اثر شیوع کرونا با رکود مواجه شده‌است و جنگ اقتصادی و تحریم و کاهش قیمت نفت و برخی از

کامودیتی‌ها و کاهش بودجه‌های عمرانی دولت، رکود اقتصادی ایران را با تورم همراه کرده‌است برای بسیاری از مردم سؤال است که چرا بورس‌های جهانی در شرایط کوتنی دچار ریزش شده‌اند، ولی بورس ایران با جهش قیمت‌ها و شاخص‌ها مواجه شده‌است. از میان یک میلیون و ۳۵۰ هزار شرکت ثبتی در اقتصاد ایران کمتر از ۱۰۰۰ شرکت در بازار سرمایه وجود دارند و وقتی حجم نقدینگی به شکل ملاحظه‌ای سالانه حدود ۵۰۰ الی ۷۰۰ هزار میلیارد تومان جهش می‌کنند و به محدوده ۲۶۲ هزار میلیارد تومان می‌رسد و بازارهای موازی بازار سرمایه یعنی مسکن، ارز و طلا و سکه در رکود یا کنترل هستند بالطبع نقدینگی سر از بازار سرمایه در می‌آورد، نشانه این موضوع آن است که میدادلات روزانه بورس تهران به بیش از ۵ هزار میلیارد تومان در روز رسیده‌است؛ این در حالی است که در گذشته میدادلات روزانه به زور به ۵۰۰ میلیارد تومان می‌رسید.

نکته

جنگ بین بازار پول و بورس

در پی افزایش رکورد شکنی‌های بی‌دری بازار سرمایه در سال ۹۸ سازمان بورس اوراق بهادار در اسفند ماه سال مذکور تصمیم گرفت دامنه نوسان قیمت سهام از ۵ درصد به ۲ درصد در روز کاهش یابد، این مصوبه هیچ گاه عملیاتی نشد، زیرا رئیس کل بانک مرکزی اولین نفری بود که علیه این مصوبه اظهار نظر کرد و در نهایت نیز بعد از جلسه‌ای که با حضور مدیران بازار سرمایه با وزیر اقتصاد و ریاست کل بانک مرکزی برگزار شد، این مصوبه ملغی شد و بعد از مدتی نیز رئیس سازمان بورس توسعه و معارفه شد.

لازم به توضیح است در نامه کاهش دامنه نوسان سازمان بورس اوراق بهادار به این مورد اشاره شده بود که رفتارهای هیجانی در بازار سرمایه افزایش یافته است و رشد شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران از محدوده ۳۰۰ هزار واحد به بعد دارای شائبه‌هایی می‌باشد، این نامه زمانی نشر یافت که شاخص کل بورس تهران در محدوده ۵۰۰ هزار واحد قرار گرفته بود و هم‌کوتن شاخص کل بازار در کانال ۷۰۰ هزار واحد قرار دارد. ارزش بازار نیز از آن تاریخ تاکنون از محدوده ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومان به محدوده ۴ هزار ۷۰۰ میلیارد تومان رسیده است.

در نهایت شاپور محمدی از ریاست سازمان بورس اوراق بهادار کناره‌گیری کرد و امید قالیبافصل که سال‌ها ریاست شرکت بورس را عهده‌دار بود بر کرسی ریاست سازمان بورس اوراق بهادار تکیه زد و هم‌اکنون شاپور محمدی به ریاست پژوهشکده پولی و بانکی برگزیده شده‌است، این در حالی است که پیش از این علی دیواندری عهده‌دار کرسی مذکور بود.

نقد کردن دارایی‌های دولت در بازار سرمایه

همانطور که می‌دانیم قیمت جهانی نفت کاهش یافته است و جنگ اقتصادی و تحریم‌های اقتصادی و شیوع ویروس کرونا اثر منفی بر اقتصاد ایران و منابع مالی دولت گذاشته است، از این رو فروش دارایی‌های دولتی در بازار سرمایه می‌تواند یکی از راه‌کارهای تأمین مالی دولت باشد اما این راه حل اگر زمینه‌ای دولت را محدود ۵ الی ۷ هزار میلیارد تومان عنوان می‌کنند اما مشکل این است که دولت بخواهد به جای اصلاح ساختار و افزایش بهره‌وری، اقدام به فروش دارایی‌های خود در بازار سرمایه یا خارج از بازار سرمایه کند و از محل فروش دارایی وضعیت کنونی خود را در بعد هزینه‌ها و بهره‌وری پایین ادامه دهد. حال تا دیروز شاهد مفاسد اقتصادی در واگذاری‌های خارج از بازار سرمایه بودیم، اما در مدت زمان باقی مانده از دولت شاهد فروش دارایی‌ها از طریق بازار سرمایه خواهیم بود اما مسئله آن است که دولت نهاد قدرتمندی است و اگر حتی حداقل سهام مالکیتی را در بنگاهی به طور مستقیم یا غیرمستقیم داشته باشد، می‌تواند در حوزه مدیریت اعمال نفوذ کند و به جای حاکمیت شرکتی، مدیریت دولتی را در بنگاه بورسی حاکم کند. از این رو باید دانست مشکل کشور و بنگاه‌های دولتی هزینه‌های بسیار بالا و عدم بهره‌وری است و صرفاً با فروش دارایی‌ها با هدف تأمین مالی نمی‌تواند چالش مدیریت و بهره‌وری پایین بنگاه‌ها را حل کند، در واقع مسئله امروز دانش تولید و دانش بنیان، ایجاد ارزش افزوده و رقابت در تولید در بعد جهانی است که باید در این چالش را حل و فصل کرد، البته این تحلیل هم وجود دارد که نقدینگی به بازار سرمایه هدایت شده است تا حباب قیمتی در بازار شکل بگیرد و یکی از راه‌های کنترل حباب عرضه سهام در حجم وسیع نمود پیدا کند، از این رو می‌توان مسیرهای دیگری را برای تعادل بخشی به بازار غیر از عرضه سهام دولتی دنبال کرد که افزایش حجم میند، کاهش دامنه نوسان و تشویق سهامداران عمده نسبت به عرضه سهام برای کنترل عطف نقدینگی، فعال‌سازی بخش ساختوساز مسکن متناسب با نیاز بازار، سرمایه‌گذاری جهت نوسازی بافت‌های فرسوده و غیرمقوم شهری و روستایی و تعریف پروژه‌های سودآور جهت نشر اوراق مشارکت می‌تواند جزو راهکارهای موجود باشد.

یعنی چه که یک شرکت تعطیل در بورس رشد کرده است!؟

تومان رسیده است.

شرایط کوتنی بازار بورس نگران‌کننده است. مسئولان بورس و نهادهای نظارتی باید نسبت به اتفاقات اخیر پاسخگو باشند. سفته‌بازی در هیچ بازی مورد تأیید نیست چه در بازار طلا، چه ارز و چه بورس. رشد شاخص در بورس بیشتر به دلیل سفته‌بازی است و نه رشد صنعت و تولید و اقتصاد کشور.

اگر ایمن حجم از گردش پول در بازار بورس نصیب شرکت‌ها و ارتقای صنعت می‌شد، جای خوشحالی بود ولی متأسفانه بورس به محل رقابت سفته‌بازان تبدیل شده است. هیئت مدیره سازمان بورس بداند اگر قرار است هر کسسی به دادخواه خود در بازار بورس فعالیت کند پس دیگر چرا سازمان بورس تشکیل شده است؟

دکتر علی اکبر عرب مازار استاد دانشگاه شهید بهشتی، چه اتفاقی در اقتصاد افتاده که شاخص‌ها این گونه در حال رشد هستند؟ آیا رونق اقتصادی ایجاد شده است؟

در حال حاضر شرکتی در بورس وجود دارد که شش ماه تعطیل و به قیمت ۲۰ میلیارد تومان فروخته شد اما در کمال تعجب ارزش آن طی این مدت به ۳۸۰۰ میلیارد تومان رسیده است. شرکت دیگری وجود دارد که سه سال است طبق سوابق رسمی‌های صورت گرفته مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت است و ورشکسته اعلام شده در حالی که سهام آن از ۶۰ تومان به ۶ هزار

دکتر علی اکبر عرب مازار استاد دانشگاه شهید بهشتی، چه اتفاقی در اقتصاد افتاده که شاخص‌ها این گونه در حال رشد هستند؟ آیا رونق اقتصادی ایجاد شده است؟

در حال حاضر شرکتی در بورس وجود دارد که شش ماه تعطیل و به قیمت ۲۰ میلیارد تومان فروخته شد اما در کمال تعجب ارزش آن طی این مدت به ۳۸۰۰ میلیارد تومان رسیده است. شرکت دیگری وجود دارد که سه سال است طبق سوابق رسمی‌های صورت گرفته مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت است و ورشکسته اعلام شده در حالی که سهام آن از ۶۰ تومان به ۶ هزار

حضور حداکثری بنیاد در بازار سرمایه

بازار سرمایه است.

سید پرویز فتح اظهار داشت: در حال حاضر ۲۲ شرکت بنیاد مستضعفان در بورس فعال هستند که

فتح با اشاره به آثار مثبت پذیرش شرکت‌ها در بازار سرمایه گفت: ارتقای شفافیت و امکان تأمین مالی برای توسعه فعالیت‌ها و همچنین بهره‌مندی عموم مردم از عواید فعالیت اقتصادی شرکت‌های موجود، از آثار مثبت حضور شرکت‌ها در بازار سرمایه است. وی ادامه داد: با توجه به تأکید مقام معظم رهبری در خصوص اقتصاد مقاومتی و مردمی شدن اقتصاد، بنیاد مستضعفان اراده جدی دارد تا شرکت‌های گروه بنیاد، حضور حداکثری در بازار سرمایه داشته باشند. به همین منظور برای هر شرکت یک برنامه برای پذیرش در بازار سرمایه تهیه شده که اجرایی شدن این برنامه توسط هلدینگ‌ها و بنیاد به طور مستمر در حال انجام است.

رئیس بنیاد مستضعفان تأکید کرد: شفافیت همواره مورد تأکید ما بوده و شرکت‌ها موظف هستند از هر گونه تأخیر در اطلاع‌رسانی و هر گونه تضاد عدم شفافیت که منجر به توقف طولانی مدت نمادها در بازار سرمایه شود اجتناب کنند.

دو شرکت جنرال مکانیک و دوده صنعتی فام، در سال ۹۸ عرضه شد و هم‌اکنون ۱۶ شرکت دیگر هم در حال پذیرش برای عرضه سهامشان در بورس هستند.